

▲ เกี่ยวทยอยมาถึงริมแม่น้ำ

▲ ทางเข้าศาลมัทสึโนะไทโชตอนเช้า

กัญญา มัทสุโอะ

“โอะ-อิเดะ-ไอช-โอะ-คาเอริไอช”

เทศกาลส่ง และรับเทพเจ้า ประจำศาลมัทสึโนะไทชะ

▲ เด็กชายทำหน้าที่อัญเชิญกิ่งสาคากิโกะเมง

▲ เด็กหญิงอีกคนที่ทำหน้าที่อัญเชิญกิ่งสาคากิโกะเมง ออกเดินนำขบวนแห่

มัทสึโนะไทชะ

เป็นศาลชินโตเก่าแก่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของเมืองเกียวโต ดั้งเดิมเป็นเพียงผาหิน (อิวาคุระ) บนเขามัทสึโนสุราว 223 เมตร ต่อมาคนในตระกูลฮาตะที่อพยพมาจากคาบสมุทรเกาหลีได้เข้ามาพัฒนาการชลประทานขุดคลองทำไร่นา และเริ่มกลั่นเหล้าค้ำขายจนบริเวณนี้รุ่งเรือง ศาลมัทสึโนะจึงได้รับการทำนุบำรุงจนใหญ่โตเสมอศาลคาโมะทางทิศตะวันออกของเมือง ในปี 701 จักรพรรดิเมมมูจึงสถาปนาเป็นศาลชินโตประจำเมืองด้านทิศตะวันตก พร้อมอัญเชิญเทพเจ้าที่สถิตย์บนเขาลงมาประทับที่ศาลเอก

▲ เกี้ยว 6 องค์เรียงรายกันครบ

▲ ชายร่างกายกำยำล่ำสันพากันยกที่จับไม้แบกเกี้ยววนมาที่หน้าศาลเอก

▲ พระชินโตทำพิธีที่ลานริมแม่น้ำ

▲ มาถึงอีกฝั่งของแม่น้ำ

▲ ชายหนุ่มช่วยกันแบกเกี้ยวขึ้นเหนือหัว เพื่อให้เรือพายเสียบเข้ามาข้างใต้ได้พอเหมาะ

ซึ่งสร้างขึ้นใหม่ด้านล่าง จากนั้นเป็นต้นมาศาลจึงได้รับการนับถือทั้งจากศิษยานุศิษย์ที่ตั้งบ้านเรือนใกล้เคียง และทั้งจากเจ้าของโรงบมเหล่าทั่วภูมิภาคคนไหนว่าเป็นศาลศักดิ์สิทธิ์มาจนทุกวันนี้

ทุกวันอาทิตย์ที่สามของเดือนเมษายน และวันอาทิตย์ที่สองของเดือนพฤษภาคม ศาลมัทสึโนะจะจัดเทศกาลสง และรับเทพเจ้าประจำศาลตามประเพณีดั้งเดิมที่สืบเนื่องมากกว่า 1,000 ปี เทศกาลดังกล่าวเป็นที่รู้จักกันในนามของ "โอะอิเดะ-โอะคาเออิชิ" หรือที่ศาลอื่นๆ มักเรียกว่า "ชินโคชิ-คังเงียวไซ" แปลตรงตัวได้ว่า "เทศกาลสง และรับเทพเจ้า"

ท่ามกลางดอกยามาบุกิสีเหลืองดังทองที่บานสะพรั่งเต็มศาลในเช้าวันที่ 21 เมษายนที่ผ่านมา บรรดาศิษยานุศิษย์ในชุดเสื้อฮัปปิสวมกางเกง และรองเท้าสีขาวพากันมาชุมนุมที่ลานกว้างของศาล ก่อนที่จะทยอยแยกย้ายกันนำเอาเกี้ยวขนาดใหญ่ 6 องค์ (โอมิยาซะ อิจิทานิซะ มุนาคาตะซะ ชันโนมิยาซะ โคะโรโมะคะซะ ชิโนะซะ) ที่เก็บไว้ในศาลาเก็บเกี่ยวกับหีบคาราบัทซุของทสูกิโยมิซะออกมาประกอบ และประดับประดาตามคู่มือดั้งเดิม เกี้ยวและหีบเหล่านี้เป็นเสมือนตัวแทนของเทพเจ้าจากศาลย่อย 7 ศาลที่เรียงรายกันอยู่ในบริเวณกว้างขวางของศาลมัทสึโนะไทชะ และที่บันไดหน้าศาล เด็กหญิงชายสองคนถูกพามาในในฐานะของตัวแทนเทพเจ้าพร้อมกับตัวแทนของผู้นำแต่ละตำบลเพื่อหน้ากิ่งซากากิโกะเมงที่มีหน้ากากประดับอยู่ด้วยนำขบวนแห่เกี้ยวออกไปจากศาล

ความร่าเริงใจของเทศกาล เริ่มต้นจากบรรดาชายร่างกายกำยำล่ำสันจากแต่ละกลุ่มแยกกันชูด้ามจับเกี้ยวขึ้นแห่ไปรอบๆ ศาลไฮเดงพร้อมร้องตะโกน "โอง(๒= โอง(๒=" ก่อนที่จะส่งด้ามจับเกี้ยวต่อไปยังเพื่อนๆ เพื่อนำไปประกอบบนคานไม้เตรียมแบกเกี้ยวแต่ละ

▲ พระชินโตอัญเชิญดวงวิญญาณเทพเจ้าบรรจ ในเกี้ยว

▲ ศิษยานุศิษย์ช่วยกันประดับเกี้ยวประจำตำบลของตน

▲ เกี้ยวของชันโนมิยาซะกำลังจะลงบันไดออกจากศาลไป

▲ พวกกันลงบันไดมุ่งหน้าไปที่แม่น้ำคัทสุรา

▲ หมุ่มๆ ในเรือ

▲ มิโกะซึ่งรำยรำเพื่อรับพลังจากเทพเจ้าด้านในศาล

องค์มาที่หน้าศาลเอกเพื่อมารับดวงวิญญาณเทพเจ้าประจำแต่ละศาล เมื่อเกี่ยวดวงวางลงที่พื้น ทุกคนจะนั่งหยองๆ ก็มึนศีรษะให้ต่ำลงจนกว่าพระชินโตที่อัญเชิญดวงวิญญาณเข้าไปบรรจุด้านในเกี่ยวจะทำพิธีเสร็จ ต่อจากนั้นบรรดาศาชายกำยำล่ำสันก็จะทยอยแห่เกี่ยวของตนทีละองค์ๆ ไปมารอบศาลไฮเดงด้านหน้าศาลเอกสามรอบ หลังจากนั้นก็จะพากันลงบันไดลอดประตูยามางผ่านหมู่บ้านคัทสุราโนะซาโต พระราชวังคัทสุราริควิด้านทิศตะวันออก ตรงไปยังริมแม่น้ำคัทสุรา ไกลออกไปราว 2-3 กิโลเมตร

ช่วงเวลาที่เกี่ยวข้องคลุ้มผัวสีแดงผ่านสะพานหินข้ามคลองเล็กๆ ในบริเวณศาลที่สะพานวิ่งไปด้วยสี่เหลี่ยมสดของดอกยามานูกินับเป็นช่วงงดงามยิ่งถึงเอกลักษณ์ประการหนึ่งของเทศกาลช่วงฤดูใบไม้ผลินี้ อีกหนึ่งประการที่เป็นไฮไลท์ของเทศกาลอยู่ที่การแบกเกี่ยวทีละองค์ๆ หลังไปถึงริมแม่น้ำขึ้นเรือพายข้ามฝาก (โอะอิเดะ) ไปตั้งบูชาที่ลานอีกฝั่งหนึ่ง เพื่อที่จะยกเกี่ยวหนักกว่า 1 ตันขึ้นวางบนกานเรือ บรรดาศิษยานุศิษย์ต่างพากันลงน้ำไปกว่าครึ่งค่อนตัว ยกเกี่ยวสูงชันเหนือศีรษะก่อนที่จะค่อยๆ ทาบลงบนกานเรืออย่างระมัดระวัง เพราะหากวางพลาดไปนิดเดียวเรือพายลำไม่ใหญ่นักอาจล้มเอาได้ง่ายๆ กว่าที่จะแบกเกี่ยวขึ้นเรือ และส่งไปถึงอีกฝั่งหนึ่งของแม่น้ำได้ครบทั้ง 6 องค์ก็กินเวลาราวเกือบชั่วโมงเต็มๆ ได้

สองฝั่งแม่น้ำ และบนสะพานใกล้ๆ ก็เต็มไปด้วยผู้ชมที่มาคอยชมการพาเกี่ยวขึ้นลงเรือทีละองค์ๆ อย่างใจจดใจจ่อ พร้อมส่งเสียงเชียร์ และปรบมือเป็นระยะๆ โอะอิเดะไซ จะไปสิ้นสุดเอาเมื่อเกี่ยวที่ไปถึงอีกฝั่งหนึ่งของแม่น้ำถูกแบกเข้าไปเรียงรายที่ลานกว้างๆ

รอให้พระชินโตมาทำพิธีปิดเป่า บรรดาศิษยานุศิษย์ และครอบครัวที่มาเฝ้าคอยใกล้ๆ ก็จะฉลองกันด้วยการตีหมกกันอย่างสนุกสนานจนพลบค่ำ เกี่ยว 4 องค์กับหีบคาราบิทสุจะถูกนำไปตั้งไว้ที่โอะทาบิโสะ (ที่พักชั่วคราว) แถวชิจิโจ อีก 2 องค์ที่เหลือนำไปตั้งไว้ที่วัดเซนโซจิ และศาลชินโตเล็กๆ ในตำบล รอวันหน้าเทพเจ้ากลับมาส่ง (โอะคาเอะริ) ในอีกราวสามอาทิตย์หลังจากนี้ไป

เทพเจ้าที่แยกดวงวิญญาณบรรจุในเกี่ยว 6 องค์ และหีบคาราบิทสุจะถูกแห่ออกมาจากโอะทาบิโสะ ไปรวมกันที่ลานศาลอาซาฮิโนะซะ แถวสวนคาราฮาชิชิโจโคเอนช่วงเช้า ก่อนที่จะทำพิธีอัญเชิญและแยกย้ายกันแหวนไปตามตำบลหมู่บ้านของศิษยานุศิษย์ข้างเคียงเพื่ออำนวยความสะดวกให้ทุกคนมีความเป็นอยู่สุขสมสมบูรณ์ ทำยสุดก็จะข้ามสะพานมัทซุโนะบาชิกลับมาพร้อมกันที่ศาลราว 5 โมงเย็นเศษ หลังจากนั้นพิธีส่งดวงวิญญาณเทพเจ้า (โอะคาเอะริไซ) ก็จะเริ่มขึ้นอย่างเจียบสงบ เป็นอันเสร็จสิ้นเทศกาลสำคัญประจำปีของศาลมัทซุโนะโทะซะ

ความพร้อมเพรียงของศิษยานุศิษย์ที่มาร่วมกันแห่เกี่ยว ปีแล้วปีเล่า นับเป็นเครื่องแสดงถึงความศรัทธา และความยิ่งใหญ่ของศาลในอดีตที่ยังทิ้งร่องรอยประวัติศาสตร์ให้กับอนุชนรุ่นหลังจนทุกวันนี้ และวันข้างหน้าต่อไป นับเป็นเทศกาลที่น่าเที่ยวชมแห่งหนึ่งของเกียวโตในช่วงฤดูใบไม้ผลิ

* ศาลมัทซุโนะโทะซะเปิดให้เข้าชมเวลา 9.00-16.00 น ด้านนอกไม่มีค่าเข้าชมสวน และพิพิธภัณฑสถานในมีค่าเข้าชมต่างหาก 500 เยน ศาลตั้งอยู่หน้าสถานี Matsuo Taisha / Hankyu Arashiyama Line

▲ เรือพายมุ่งหน้าไปอีกฝั่งของแม่น้ำพร้อมกับเรือที่คนแบกพากันนั่งไปอีกลำหนึ่ง

▲ ดอกยามานูกิสีเหลืองสดกำลังงามที่ริมคลองด้านในศาล

▲ กิ่งสาซากิที่มีหน้ากากเทพเจ้า (โอะเมง) ประดับ